

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš
Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

**УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
ЦЕНТАР ЗА ОБРАЗОВАЊЕ НАСТАВНИКА**

**Мастер академске студије Наставник предметне
наставе**

**Извештај о самовредновању квалитета
студијског програма**

Ниш, јул 2020

**ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
ЦЕНТАР ЗА ОБРАЗОВАЊЕ НАСТАВНИКА
ЦЕНТРУ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА
НАУЧНО-НАСТАВНОМ ВЕЋУ**

**САМОВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ**

У оквиру процеса редовне периодичне процене квалитета студијских програма на Факултету, Комисија за унапређење квалитета је, у сарадњи са Прореканом за наставу и Већем центра спровела темељну анализу студијског програма Мастер академских студија предметне наставе који се реализује у ингеренцији Центра за образовање наставника Филозофског факултета у Нишу.

Циљ извршене анализе био је уочавање евентуалих слабости у реализацији програма, иновирање и осавремењавање програмских садржаја и начина њиховог остваривања, као и њихово усаглашавање са реално постојећим оптерећењем студената. Ова анализе рађена је са сврхом добијања увида и реално стање али и стварање основе за евентуално предузимање потребних корективних мера и креирања препорука унапређивања квалитета студијског програма.

Анализа квалитета студијског програма спроведена је јула месеца 2020. године, а као главни оријентир послужиле су смернице *Стандарда и упутства за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма* из 2019. године.

*Напомена

У приказаним **SWOT** анализама свих стандарда коришћени су исти критеријуми квантификација процене и то:

(SWOT анализа)	Квантификација процене
S - Strengths - Предности	+++ - високо значајно
W -Weaknesses - Слабости	++ - средње значајно
O - Opportunities - Могућности	+ - мало значајно
T – Threats - Опасности	0 без значајности

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. фак 91
Телефон-централа: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš
Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

Студијски програм Мастер академских студија предметне наставе настао је у оквиру TEMPUS пројекта *"Master programme for subject teachers in Serbia"* (Програм мастер студија за наставнике предметне наставе). Основна сврха овог мастер програма је компетентно образовање наставника предметне наставе у складу са *Законом о основама система образовања* (мастер ниво образовања и минимум 36 ЕСПБ педагошко-психолошко-методичког образовања) и *Правилником о стручној спреми наставника*. Студијски програм траје 2 семестра (60 ЕСПБ) и пружа академско звање Мастер наставник предметне наставе.

Општи циљ програма је да студенти развију компетенције које су неопходне за самостални рад наставника, односно да стекну основна знања, вештине и способности кроз обавезни део педагошко-психолошко-методичког образовања и стручну праксу у школи, као и виши ниво неких наставничких компетенција у зависности од изабраног предмета или групе предмета.

Реализација овог студијског програма започела је школске 2014/15. године на основу решења Комисије за акредитацију и проверу квалитета (бр. 612-00-01357/2012-04 од 14.02.2014).

Стандард 4 – Квалитет студијског програма – Мастер академске студије Наставник предметне наставе

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Циљ студијског програма Мастер академских студија предметне наставе јесте оспособљавање студената за компетентно и самостално обављање наставничке професије кроз стицање базичног педагошко–психолошко–методичког образовања. Како би се то постигло постављено је низ посебних (специфичних) циљева међу којима се посебно издвајају: (1) разумевање улога наставника у школи и развијање компетенција које су потребне наставнику да би остваривао своје улоге, (2) разумевање основних педагошких, психолошких и методичких сазнања и оспособљавање за њихово критичко промишљање у контексту образовне праксе, (3) оспособљавање за планирање образовног рада у коме се уважавају индивидуалне и групне одлике ученика, специфичности наставног предмета и наставног програма и општи циљеви савременог образовања; (4) развијање осетљивости за препознавање проблема у васпитно-образовном раду, њихово разумевање и осмишљавање начина њиховог решавања; (5) оспособљавање за примену савремених технологија као вида подршке школском учењу; (6) оспособљавање за истраживање и евалуацију образовних активности и развијање спремности за критичко промишљање, самовредновање и унапређивање сопственог рада и рада школе; (7) оспособљавање за конструктивну комуникацију, сараднички рад и међусобну подршку у релацији са ученицима, родитељима, колегама и локалном средином, и сл. Ови циљеви су у складу са циљевима Филозофског факултета и усклађени су са исходима образовања. Исходи образовања су базирани на дескрипторима квалификација циклуса образовања у научној области и на одговарајућем европском оквиру квалификација. Реализација дефинисаних исхода произилази из самог концепта структуре студијског програма коју чине обавезни и изборни предмети педагошке, психолошке и методичке научне области, школска пракса и мастер рад. Статус обавезних предмета у наставном програму Мастер академских студија предметне наставе има 4 предмета: Општа педагогија (6 ЕСПБ), Основи психологије (6 ЕСПБ), Дидактика (6 ЕСПБ), Психологија образовања (6 ЕСПБ). На овом студијском програму студент бира укупно 4 изборна предмета груписана у два изборна блока: *Изборни блок 1* у коме студент бира један предмет из методичке области и *Изборни блок 2* у коме студент бира три предмета из области педагошких и психолошких наука. Статус обавезних предмета у структури МАС предметне наставе има Школска пракса и Мастер рад. Бодовна вредност предмета у студијском програму распоређена је на следећи начин: (1) обавезни предмети првог семестра 24 ЕСПБ, (2) изборни предмети 18 ЕСПБ, (3) обавезни предмети другог семестра 18 ЕСПБ

У структури студијског програма, према стандардима који су важили у време акредитације студијског програма (2014. године) заступљене су следеће групе предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова: научно-стручни – 35.29%; стручно-апликативни –

29,41%; опште-образовни- 15, 68% и теоријско-методолошки – 19,60%.

Приликом формирања структуре студијског програма и појединачних предмета, остварена је усклађеност између метода наставног рада, исхода учења и критеријума оцењивања. Методе наставе оријентисане су ка интерактивном раду и учењу студента. Реализацију интерактивне наставе на студијском програму олакшава оптимални број уписаних студената (максимално 25) чиме се ефикасно може остварити групна кохезија и изразита динамика социјалних односа током реализације наставних и ваннаставних активности. Специфичност образовног профила и савремени приступ у наставном раду такође омогућавају реализацију наставних садржаја применом групног облика рада, педагошких радионица, израде сценарија наставног часа, педагошких симулација, тимског рада, играња улога, и сл. На овај начин је омогућено да кроз непосредну комуникацију, интеракцију и континуирани самостални рад студенти стекну функционална знања и способности за њихову практичну примену, и да се у наставном процесу ефикасно остварују дефинисани исходи наставних предмета и целокупног студијског програма.

За потребе представљања покривености дефинисаних исхода обавезних предмета на студијском програму, прилажена је табела мапирања предмета:

Мастер академске студије	Наставник предметне наставе
Исходи учења студијског програма	Обавезни предмети
<p>Општи циљ програма је да у контексту знања из области из којих се реализује настава одређеног предмета, студенти развијају компетенције које су неопходне за самостални рад наставника, односно да кроз обавезни део педагошко–психолошко–методичког образовања и праксу у школи, стекну знања, вештине и способности значајне за позив наставника као и виши ниво неких наставничких компетенција, зависно од тога које изборне предмете буду бирали.</p> <p>Посебни циљеви програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликовање професионалног идентитета наставника од идентитета уже струке, разумевање улога наставника у школи и развијање спремности да се развијају компетенције које су потребне наставнику да би остваривао своје улоге, - разумевање основних педагошких, психолошких и методичких сазнања и оспособљавање за њихово критичко промишљање у контексту образовне праксе, - оспособљавање за планирање образовног рада у коме се уважавају: индивидуалне и групне одлике ученика, специфичности наставног предмета и наставног програма, одлике контекста школе и шире друштвене средине, општи циљеви савременог образовања и вредности савремене цивилизације (једнаке шансе и квалитетно образовање за све, 	Општа педагогија
	Дидактика
	Основи психологије
	Психологија образовања
	Школска пракса

интеркултурално разумевање, активно грађанство),

- оспособљавање за адекватно одговарање на реакције ученика и промене у контексту при реализацији васпитно-образовног рада,
- развој осетљивости за препознавање проблема у васпитно-образовном раду, њихово разумевање и осмишљавање начина њиховог решавања,
- оспособљавање за примену савремених технологија као вида подршке школском учењу,
- оспособљавање за истраживање и евалуацију образовних активности и развијање спремности за критичко промишљање, самовредновање и унапређивање сопственог рада и рада школе
- оспособљавање за конструктивну комуникацију, сараднички рад и међусобну подршку у релацији са ученицима, родитељима, колегама и локалном средином
- развијање професионалног идентитета наставника као професије која подразумева континуирани професионални развој.

Студент савлађује студијски програм полагањем испита чиме стиче одређени број ЕСПБ. Предиспитне обавезе учествују са најмање 30%, а највише 70% градива из предмета. Сваки предмет из студијског програма има јасан дефинисан начин стицања поена. Коначна оцена се утврђује на испиту, који представља завршни облик провере знања. Испит је јединствен и полаже се писмено и/или усмено, а може имати и практични део, што је дефинисано у књигама предмета које су доступне на веб порталу Филозофског факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/master/nastavnik-predmetne-nastave>). Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 (пет) до 10 (десет), која се формира на основу оствареног броја бодова и оцењује се на следећи начин:

Број ЕСПБ који се остварује на једном наставном предмету се утврђује на основу радног оптерећења студента у савладавању одређеног предмета. Оптерећење студента на предмету израчунава се дефинисаном формулом чему се на МАС предметне наставе придаје посебна пажња. На пример, предмет са 6 ЕСПБ подразумева оптерећење студента од 162 сати рада које би требало да проведе на часовима, у самосталном раду, на обавезној стручној пракси, припремама за проверу знања и на самој провери знања, као и другим ненаведеним активностима. Уколико се предмет реализује са недељним фондом часова 2+2 (2 часа предавања и 2 часа вежби) то значи да ће студент провести 60 сати на настави (4 часа недељно x 15 недеља у семестру), док ће преосталих 102 сата провести у осталим активностима (читању литературе, изради самосталних пројеката и презентација, изради домаћих задатака...). Говорећи о обиму литературе, у наведеном случају оптерећење студента за 102 сати учења ван наставе не би смело да пређе литературу обима већег од 612 страница с обзиром на усклађеност са европским стандардом према

коме један сат рада не сме прећи више од 6 страница литературе (102x6=612). Процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет су редовне провере квалитета и остварује се путем праћења и прикупљања повратних информација од студената како кроз континуирану евалуацију која се спроводи два пута годишње, тако и кроз непосредну комуникацију и повратну информацију коју студенти пружају у процесу наставе.

Континуирано осавремењавање и унапређивање студијског програма заснива се на развоју науке и новим захтевима који се постављају пред наставничку професију. Важан критеријум у процесу осавремењавања студијског програма МАС предметне наставе јесу потребе и интересовања самих студената. У прилог овој тврдњи говори податак да су поједини предмети првобитне (акредитоване) структуре студијског програма замењени новим, актуелним и савременијим. Предмети који су замењени су предмети које студенти нису бирали у претходне 2-3 школске године. Нови предмети попуте *Стратегија ефикасног образовања* и *Дидактике даровитих* сада спадају у ред „популарнијих“ и пожељних, наставницима потребних предмети а које студенти овог профила често бирају.

Показатељ квалитета студијског програма МАС предметне наставе јесте и јавност, континуитет и благовременост у информисању студента о свим важним сегментима студирања. Студентима је тако на почетку године доступан распоред реализације наставе, школске праксе као и информације везане за целокупни студијски програм, исходе учења, мастер рад и др. Све информације се константно и на време ажурирају а студентима се пласирају путем веб портала Факултета, огласних табли, али и многобројних друштвених мрежа, Информатора и различитих брошура.

SWOT анализа:

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - циљеви студијског програма усклађени су са исходима учења +++ - постоји изражена усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења нужним за достизање жељених исхода +++ - радно оптерећење студената не прелази предвиђени оквир +++ - међусобна усаглашеност исхода учења и компетенција свршених студената на бази дескриптора квалификација +++ - систем оцењивања заснован је на мерењу исхода ++ - присутна је висока способност функционалне интеграције знања и вештина +++ - студијски програм се континуирано осавремењује и иновира+++	<ul style="list-style-type: none"> - студијски програм је ингеренцији Центра за образовање наставника чије Веће чине наставници других департмана (матичних) што у значајној мери маргинализује њихову повезаност и посвећеност раду у оквиру Центра +++ - студијски програм још увек нема довољно развијену повезаност са дипломираним студентима ++ - развијање програма мобилности студената ++

<ul style="list-style-type: none"> - постоје развијени поступци за праћење квалитета студијских програма +++ - информације о завршном раду и стручној пракси су доступне и благовремено се ажурирају +++ 	
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - умрежавање са професионалним и стручним удружењима ++ - континуирано праћење професионалног развоја бивших студената ++ - јачање сарадње са бившим студентима факултета +++ - интензивирати промотивне активности којима би се програм још више популаризовао +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - незаинтересованост одређеног дела наставног особља да пољу унапређења квалитета наставе ++ - изостајање адекватне финансијске подршке од стране државе за одређене активности које иду уз мобилност студената ++ - недовољна мотивисаност редовних и дипломираних студената да искажу своја мишљења о квалитету студијских програма ++ - недовољна мотивисаност послодаваца да искажу своја мишљења о компетенцијама дипломираних студената ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

- (1) Проширити начине и форме прикупљања повратних информација од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих стручних организација и удружења о компетентности дипломираних студената;
- (2) Унапредити мобилност студената јачањем постојећих сарадњи и уговарањем нових партнерских односа;
- (3) Развити систем бодовања ваннаставних активности студената са циљем мотивисања студената за интерактивни рад у настави;
- (4) Подстицати сарадњу између наставника различитих департмана укључивањем у заједничке пројекте;
- (5) Мотивисати наставнике на посвећенији прступ активностима у оквиру Центра за образовање наставника и МАС предметне наставе.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Стандард 5 – Квалитет наставног процеса – Мастер академске студије Наставник
предметне наставе

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса на МАС предметне наставе обезбеђује се кроз интерактивност наставе, доношење и поштовање планова рада по предметима, укључивање примера у наставу, професионални и одговорни рад наставника и сарадника, праћење квалитета наставе и предузимање потребних корективних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Питање квалитета наставног процеса на Мастер академским студијама предметне наставе као и осталих студијских програма регулисано на нивоу установе многобројним правним актима као што су Статут, Општи акти, Правилницу и Стратегија обезбеђивања квалитета.

На МАС предметне наставе настава се реализује према унапред утврђеном распореду часова. План и распоред наставе (предавања, вежби, хоспитовања студената и недељних консултација наставног особља) израђује се на основу број часова у току радног дана и радне недеље студента и наставника, усклађености часова предавања и вежби, усклађености распореда часова са бројем студената по групама и рационалног коришћења материјално-техничких, кадровских, и просторних потенцијала Филозофског факултета. Распоред часова се израђује пре почетка сваког семестра и објављује на интернет презентацији Факултета (<https://studenti.filfak.ni.ac.rs/nastava/raspored-casova>) и на огласној табли студијског програма.

Квалитет наставног процеса обезбеђује се и кроз поуздано информисање студената о распореду и терминима одржавања консултација наставника и сарадника путем објављивања ових информација на сајту Филозофског факултета (преко линкова за појединачне департмане са заједничких линкова наставног особља факултета <https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje>), као и на вратима кабинета наставника и сарадника). Такође, студентима је на почетку академске године, на интернет презентацији Факултета (<https://studenti.filfak.ni.ac.rs/ispiti/rasporedi>) и огласним таблама студијског програма, доступан и годишњи распоред полагања испита. На овај начин студентима је омогућено благовремено информисање као основа адекватног планирања и успешног реализовање испитних обавеза. Важно је нагласити са се приликом евентуалних измена термина полагања испита води рачуна о правима студената, те се поштује принцип померања испита уназад (каснији термин) о чему се студенти благовремено обавештавају.

Наставу на МАС предметне наставе карактерише висок ниво интерактивности која се обезбеђује кроз повезивање теоријске наставе и практичних вежби али и активном, субјекатском улогом студената у самом наставном процесу. Специфичност студијског програма омогућава да се Књигама предмета и планирањем наставних часова обезбеђују

интерактивност наставе, креативност и стваралаштво студената и њихово осамостаљивање у креирању и примени стечених знања. Ове особености наставног процеса на студијском програму МАС предметне наставе остварују се разноврсним методичким поступцима и видовима интерактивне наставе попут: групног рада, рада у паровима, дискусија, играња улога, браин-сторминга, педагошких радионица, израда сценарија педагошких радионица и реализације наставних часова, педагошко-психолошка симулација решавања проблемских задатака индивидуализованим и диференцираним приступом, мапе ума, израда паноа, претраживање веб извора, кооперативни рад, и сл.

Практичне и интерактивне педагошке, психолошке и методичке компетенције студенти развијају и кроз двонедељно хоспитовање у основним и средњим школама.

Сви предметни наставници, у личној комуникацији са студентима пружају информације о плану рада (силабус) у коме су спецификовани следећи подаци: (1) назив и статус предмета, фонд часова, број ЕСПБ, семестар у коме се предмет слуша, имена наставника и сарадника који изводе наставу на датом предмету, и услове за слушање курса и полагање испита; (2) садржај и структуру предмета; (3) циљеве и исходе предмета; (4) план и распоред извођења наставе и вежби по наставним недељама; (5) опис предиспитних активности; (6) начин оцењивања предиспитних активности и испита; (7) списак обавезне и допунске литературе.

Квалитет и доступности плана рада и реализације наставе МАС предметне наставе у ингеренцији су продекана за наставу, Већа Центра за образовање наставника, Комисије за унапређење квалитета и шефова Службе за наставу и студентска питања.

Јавност и транспарентност информација о студијском програму обезбеђена је и кроз приступачност Књига наставних предмета на сајту Филозофског факултета преко линкова појединачних студијских програма и то у *google drive* формату, које се редовно ажурирају (https://drive.google.com/drive/folders/1b3doBmTfclnLisS95iJ8S070L5UFdL_Q).

У циљу обезбеђивања квалитета наставног процеса студијски програм МАС предметне наставе се континуирано осавремењава. Све измене се реализују према утврђеној процедури која подразумева да измене у курикулуму и силабусима (сем иновирања литературе) предлаже и усваја Веће Центра за образовање наставника и упућује их Наставно-научном већу на усвајање.

За обезбеђивање квалитета наставног процеса у смислу: организације наставе у групама студената у складу са стандардима за акредитацију; адекватне кадровске покривености наставе, реализацију силабуса у складу са акредитованим документима; праћење реализације наставе на студијском програму и др. одговорно је Веће Центра за образовање наставника.

Праћење квалитета и остваривања наставе у складу са плановима рада, као и квалитет наставног процеса на сваком појединачном предмету Мастер академских студија предметне наставе прати се и путем студентске евалуације, односно, редовног семестралног анкетаирања студената која се е врши се два пута годишње.

Комисија за унапређење квалитета доставља на разматрање декану, продеканима, оцењиваним наставницима и сарадницима Извештаје о резултатима анкетирања. На основу утврђених резултата предузимају се корективне мере и покрећу иницијативе за превазилажење слабости и изазова.

Садржаји курикулума наставних предмета Мастер академских студија предметне наставе усклађени су са дефинисаним циљевима и исходима студијског програма а наставне методе које се примењују у складу су са специфичностима предмета и дефинисаним циљевима и исходима. Сходно оваквом приступу, код стручно апликативних предмета доминирају интерактивне методе, док у групи општеобразовних предмета преовладавају текст метода и метода анализе. Као илустративан пример усаглашености садржаја наставних предмета са дефинисаним циљевима и исхода студијског програма може послужити курикулум за предмет *Дидактика*.

Студијски програм/студијски програми: Мастер предметне наставе

Врста и ниво студија: Мастер академске студије

Назив предмета: Дидактика

Наставник: проф. др Марија Јовановић, доц. др Драгана Јовановић

Статус предмета: Обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: -

Циљ предмета

Упознавање студената са дидактичким сазнањима о законитостима наставног процеса и организацији савремене наставе; системско усвајање основних дидактичких категорија и појмова и темељних знања о структури и структурним елементима наставе.

Разумевање полазишта за конципирање савремене наставе и оспособљавање за примену и верификацију стечених знања у пракси - критичко праћење и истраживање наставног процеса и могућности његовог иновирања и унапређивања; оспособљавање за планирање, реализацију различитих наставних система и евалуацију истих; развијање способности за решавање професионалних дидактичких проблема; подстицање стваралачког мишљења, отворености према иновацијским настојањима у настави.

Исход предмета

Овладаност основним дидактичким категоријама и појмовима и релевантним дидактичким сазнањима из домена организације васпитно-образовног процеса.

Разумевање принципа савремене наставе и оспособљеност за њихово транспоновање у наставну праксу - познавање специфичних и разноврсних могућности примене савремених дидактичких стратегија, иновативних модела наставе и наставне технологије, оспособљеност за пројектовање сценарија за извођење наставе различитих наставних система и у свим етапама наставног процеса; оспособљеност за критичко праћење и истраживање наставног процеса; компетентан и стваралачки приступ решавању дидактичких проблема и примени и проверавању новина у наставном раду (праћење и вредновање процеса и ефеката наставничког и ученичког рада).

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Предмет и задаци дидактике; Дидактика и друге науке. Однос дидактике и

методика; Основни дидактички категоријални апарат: настава, учење/поучавање, образовање, васпитање; Процес сазнања у настави; Фактори наставе;

2. Васпитно-образовни циљеви: операционализација циљева у васпитно-образовне задатке (материјални, функционални, васпитни) – могућности и ограничења; Таксономија циљева у когнитивном, психомоторном и афективном подручју. Повезивање циљева, процеса и резултата.
3. Садржаји наставе. Наставни план. Наставни програм. Структура детаљног наставног плана. Планирање и припремање васпитно-образовног процеса. Курикулум. Повезаност планирања (дугорочно, краткорочно), извођења и евалуације васпитно-образовног процеса.
4. Артикулација и етапе наставног процеса: припремање, обрада нових садржаја, вежбање, понављање, вредновање. Наставни час. Распоред часова.
5. Систем дидактичких принципа.
6. Наставна комуникација и интеракција. Наставне ситуације (директне и индиректне). Активности и начини рада ученика и наставника у настав.
7. Наставне методе;
8. Дидактички медији. Дидактички и технички видици употребе наставне технологије.
9. Традиционални (трансмисијски) и когнитивно-конструктивистички (интеракцијски, трансформацијски) модел наставе (ученик као активни градитељ сопственог система знања).
10. Савремени дидактички системи наставе : хеуристичка настава и програмирана настава;
11. Егземпларна, проблемска; Интерактивна и интегративна настава
12. (Диференцијација и индивидуализација наставе;
13. Пројектни наставни рад, Тимска настава.
14. Савремени уџбеник и уџбеничка литература;
15. (Домаћи задаци, Наставне екскурзије.

Практична настава

Израда тематских мапа ума. Учење кроз учешће у интерактивној настави, применом кооперативних метода и техника и испитивањем сопственог искуства. Моделовање и критичка анализа и испитивање ефеката појединих дидактичких решења и могућности увођења ефикаснијих. Израда сценарија за извођење наставе на свим етапама. Пројектовање артикулације часова применом савремених наставних система. Пројектовање и израда наставних листића и задатака на три и више нивоа сложености. Комбиновање наставних метода и облика рада у настави на различитим програмским садржајима и на различитим етапама наставног рада. Израда елабората припреме за наставни час. Анализа уџбеника.

Литература

Баковљев, М. (2005). *Дидактика*. Сомбор: Учитељски факултет.
Вилотијевић, М. (1999). *Дидактика 1 и 3*. Београд: Научна књига, Учитељски факултет.
Ђукић, М. (2003). *Дидактичке иновације као изазов и избор*. Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине.

Ивић, И., Пешикан, А. и С. Кијевчанин (2001). *Активно учење/настава*. Београд: Министарство просвете, Институт за психологију.
Jensen, E. (2003). *Super-nastava*. Zagreb: Educa.
Kyriacou (2001). *Temeljna nastavna umijeća*. Zagreb: Educa.
Сузић, Н. и др. (1999). *Интерактивно учење*. Бања Лука: Министарство просвјете и Канцеларија УНИЦЕФ.
Terhart, E. (2001). *Metode poučavanja i učenja*, Zagreb: Educa.
Трнавац, Н. и Ј. Ђорђевић (1998). *Педагогија*, 2. део. Београд: Научна књига.

Број часова активне наставе

Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови
2	2	0		

Методе извођења наставе

предавања, саопштења, power-point презентације, дискусије и дебате, образовне радионице, решавање проблема у симулираним ситуацијама, анализе текстова, рад у паровима на малим истраживачким задацима, самосталан рад у изради пројекта-модела наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испит	10
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	10		

Из презентоване књиге предмета може се видети усаглашеност садржаја наставног предмета са дефинисаним циљевима и исходима учења Мастер академских студија предметне наставе. Циљ и исходи програма усмерени су на оспособљавање студената за компетентно и самостално обављање наставничке професије кроз стицање базичног педагошко–психолошко–методичког образовања. Садржаји Дидактике као обавезног предмета усмерени су на стицање знања и развој педагошких компетенција у домену наставе. Уз други обавезни предмет из педагошке научне области (Општа педагогија) садржај предмета Дидактика доприноси управо пружању темељних педагошких знања. Приложени силабус указује и да су садржаји предмета усмерени на разумевање улога наставника у наставном процесу и развијање компетенција које су потребне наставнику да би успешно планирао, реализовао и евалуирао наставни рад, што су такође циљеви и задаци студијског програма Мастер академских студија предметне наставе. Садржаји наставног предмета *Дидактика* доприносе остваривању исхода студијског програма кроз усмереност на развијање општих и предметно-специфичних компетенција студената попут компетенција: планирања и реализовања наставног рада полазећи од разумевања савремених модела наставе; примене наставних метода и стратегија усклађених са разноврсним циљевима и садржајима образовања; праћења наставног процеса и оцењивања напредовања ученика уз примену различитих врста и техника оцењивања; примену савремених облика наставног рада уз оснаживање субјекатског положаја

ученика у настави, и др.

У складу са специфичностима садржаја наставног предмета и њиховом природом методички оквир извођења наставе се заснива на интерактивном приступу и остварује се кроз низ различитих облика и форми. У прилог савремености и активном учествовању студената у наставном процесу говори и податак да на предмету Дидактика чак 60% поена студенти остварују кроз предиспитне активности (на предавањима, у практичним активностима, семинарском раду...). Савременост и усклађеност са начелима Болоњског процеса потврђује и податак да студенти део садржаја могу полагати парцијално кроз предвиђен колоквијум чија је бодовна вредност 30 поена.

Компетентност наставника на студијском програму МАС предметне наставе обезбеђује се кроз изборну процедуру коју пролазе наставници и различите форме њиховог стручног усавршавања као што су: стручни семинари, научни скупови и округли столови, промоције књига, гостовања еминентних професора, предавања по позиву, студијски боравци и др. Такође, Филозофски факултет активно учествује и у унапређивању компетенција наставника МАС предметне наставе кроз активности Центра за унапређење квалитета, Центра за образовање наставника и Центра за професионално усавршавање наставника, програмима мобилности наставника, националних и међународних пројеката, и др. Све информације о активностима које се остварују у оквиру ових центара или пројеката наставницима су доступне на порталу Филозофског факултета.

SWOT анализа:

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - висок ниво научно-стручне компетентности наставника који реализују наставу на студијском програму +++ - јавност, транспарентност и благовременост у процесу информисања о терминима и плановима реализације наставе (распоред часова), распореду полагања испита и терминима консултација наставника и сарадника +++ - усаглашеност метода наставног рада са дефинисаним исходима учења ++- - интерактивни приступ у раду ++- - доступност прецизних и поузданих информација о студијском програму, плану и распореду наставе на огласној табли факултета и на сајту Факултета +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - неодговорно понашање наставника и сарадника у процесу блавременог ажурирања информација о терминима консултација на сајту Факултета ++ - недовољна посвећеност организовању ваннаставних активности за студенте ++ - нередовност одржавања, праћења и контроле одржавања консултација наставника и сарадника ++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - интензивирање професионалног, педагошко-психолошког и дидактичко- 	<ul style="list-style-type: none"> - развијање мреже ментора +++ - недостатак финансија за модернизацију

методичког усавршавања наставника и сарадника +++
- унапређивање стања у области учења на даљину +
- опремање учионица савременим средствима за рад и за иновирање метода које се користе у наставном процесу ++

наставног процеса и адекватну подршку процесу реформе ++
- системско решавање питања *Стручне праксе* у школама +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

- (1) Потребно је пронаћи механизме мотивисања наставника и сарадника на стручно, психолошко-педагошко и дидактичко-методичко усавршавање;
- (2) Интензивирати процес праћења квалитета наставног процеса у свим, правилником дефинисаним, аспектима квалитета;
- (3) Мотивисати студенте на још већу укљученост у процес осмишљавања, организовања и вредновања студенске евалуације квалитета студијског програма.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 7 – Квалитет наставника и сарадника – Мастер академске студије Наставник предметне наставе

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Студијски програм МАС предметне наставе реализују компетентни наставници са пуним радним временом на Филозофском факултету Универзитета у Нишу. Осим наставника који су бирани у звања у области педагошких и психолошких наука, у реализацији програма учествују и наставници из сродних научних области као и наставници методичке групе предмета са Филозофског факултета у Нишу. Наставници који реализују програм испуњавају услове предвиђене законом за избор у одговарајућа звања. Компетентност наставника утврђена је на основу објављених научних монографија и уџбеника, научних радова објављених у међународним и домаћим часописима и зборницима са рецензијама и радова саопштених на научним скуповима. Такође, компетентност наставника сагледана је и на основу учешћа у реализацији научноистраживачких пројеката, менторства у изради докторских дисертација и магистарских теза, учешћа у комисијама за оцену и одбрану докторских дисертација и магистарских теза. Остварена сарадња са наставницима других високошколских установа у земљи и иностранству и укупан допринос академској заједници такође су показатељи компетентности наставника овог студијског програма. Наставу методичке групе предмета остварују наставници бирани у неко од наставничких звања из методичке области у сарадњи са наставницима практичарима из ужих научних области а за које се припремају будући студенти.

Број ангажованих наставника и сарадника на студијском програму Мастер академских студија предметне наставе одговара специфичним потребама студијског програма и броју уписаних студената. Наставни кадар довољан је да покрије укупан број часова теоријске и практичне наставе (предавања, консултације, вежбе) на студијском програму, тако да наставник остварује просечно 180 часова активне наставе годишње, а сарадници остварују просечно 300 часова активне наставе годишње, при чему се поштују критеријуми за број студената у групама за различите видове наставе.

Наставни кадар на Мастер академским студијама предметне наставе је претпео мање измене од школске 2014/15. године, када је почела његова реализација. Измене су условљене: променом изборних предмета која је вршена у циљу осавремењавања наставног програма и задовољавања интересовања и потреба уписаних студента, пензионисањем појединих наставника, али и изненадним неочекиваним догађајима и животним околностима које су задесиле поједине наставнике. Међутим, важно је напоменути да су промене наставничког кадра извршене у складу са научно-стручним компетенцијама нових наставника и изборне процедуре (избори или реизбори) која им је у међувремену завршена.

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се на основу поступака и услова за

избор наставника и сарадника који су утврђени на основу дугогодишњег искуства и праксе, а у складу са *Законом о високом образовању, Препорукама Националног савета за високо образовање, Статутом Универзитета, Статутом Факултета, Правилником о условима и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу, Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу*) и другим релевантним актима. Ближи услови за избор у звања у пољу друштвено-хуманистичких наука утврђени су *Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу* а квантификација резултата научног рада за друштвено-хуманистичке науке одређује се сходно одредбама у том тренутку актуелног *Правилника о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача („Службени гласник Републике Србије“, бр.24/2016 и 21/2017.*

Приликом избора наставника и сарадника у звања оцењује се научна, истраживачка и педагошка активност комисијским састављањем извештаја по унапред утврђеној форми. У оквиру ових извештаја морају се појединачно навести достигнућа наставника и сарадника у свим релевантним областима. Током првог избора у звање наставника посебно се вреднују наставничке (педагошке) вештине кроз приступна предавања која се изводе пред комисијом и посебно се оцењују према *Правилнику о приступним предавањима.*

Поступак избора у звање и заснивање радног односа наставника или сарадника је јаван и отворен, доступан и подложен испитивању, праћењу и провери како стручне, тако и шире јавности.

Подаци о наставницима и сарадницима студијског програма доступни су јавности на интернет страници Факултета. На сајту су јавности доступне Књиге наставника свих наставника као и линк који води ка апликацији НПАО – Научне публикације и уметничке референце академског особља Универзитета у Нишу.

Факултет редовно врши праћење и евалуацију квалитета и компетентности наставног кадра. Педагошке способности наставника и сарадника на студијском програму се прате пре свега кроз студентску евалуацију. Квалитет педагошког рада наставника и сарадника на МАС предметне наставе је изизетан јер су наставници и сарадници на евалуацијама оцењени највишим оценама.

Наставници и сарадници студијског програма МАС предметне наставе се подстичу на перманентну едукацију и усавршавање кроз студијске боравке, специјализације, учешће на научним и стручним скуповима кроз плаћена одсуства наставника и сарадника ради усавршавања. Подржава се комуникација између академског особља и релевантних професионалних удружења.

SWOT анализа:

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника +++ - усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање ++ - систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника ++ - дугорочну политику селекције наставничког и истраживачког подмлатка ++ - обезбеђење перманентне едукације и усавршавања ++ - вредновање педагошких способности ++ - вредновање истраживачких способности ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - недовољно изражена спремност наставника и сарадника за мобилност и усавршавање у иностранству. - повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди ++ - често ограничена финансијска средства за континуирано усавршавање наставника и сарадника у иностранству, која зависе од оснивача +++ - честе измене критеријума за избор у звања наставника и сарадника +++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - коришћење средстава из међународних фондова за стручно и научно усавршавање наставног кадра ++ - интензивирање програма студијских посета, мобилности и студијска путовања наставника и сарадника у циљу стручног усавршавања и пројекатске размене са колегама сродних факултета у земљи и Европи ++ - развијање постојећих облика сарадње и заснивање нових облика сарадње на домаћем и међународном простору +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - реална преоптерећеност неких наставника часовима и другим активностима се одражава на њихов наставни рад и на адекватно научно и стручно усавршавање ++ - пријем младих сарадника је ограничен тачно утврђеним бројем часова наставе који зависи од броја уписаних студената јер се Факултет финансира на основу броја уписаних студената ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7:

- (1) Подстицање укључивања наставника и сарадника у пројекте финансиране од стране привредних субјеката.
- (2) Организовање програма стручног усавршавања којима би се развијале компетенције наставника и сарадника за педагошки рад.
- (4) Подстицање наставника и сарадника Факултета на конкурисање за пројекте Европске уније (ТЕМПУС, ЕРАСМУС...)

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. фак 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš
Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8 – Квалитет студената – Мастер академске студије Наставник предметне наставе

Стандард 8: Квалитет студената

Филозофски факултет у Нишу у потпуности примењује и поштује прописане процедуре пријема студената на укупно 32 акредитована студијска програма (13 на основним академским студијама, 13 на мастер академских студијама и 6 на докторским академским студијама). Методологија селекције потенцијалних студената за упис на студијске програме Филозофског факултета спецификована је кроз опште акте попут: *Закона о високом образовању*, *Статута Универзитета у Нишу*, *Правилника о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу*, *Статута и Правилника Филозофског факултета у Нишу*.

Константно унапређивање Интернет странице Филозофског факултета у Нишу, и креирање посебног одељка са актуелним вестима и информацијама на веб порталу Факултета усмерених ка потенцијалним студентима, даје могућност да се сваке године пре званичног објављивања конкурса за упис студената заинтересовани кандидати упознају са информацијама од значаја. Само неке од њих су: начин селекције нових студената, услови уписа, начин бодовања успеха из претходног школовања, начин полагања пријемног испита и начин бодовања појединих делова пријемног испита на нивоима и програмима на којима се полаже пријемни испит (<https://upis.filfak.ni.ac.rs>). Наведене информације дистрибуирају се и на друге начине као што је Информатор Филозофског факултета у Нишу (<https://upis.filfak.ni.ac.rs/osnovne-akademske-studije/informator>) и Брошура за упис на све студијске програме основних академских студија Филозофског факултета (<https://upis.filfak.ni.ac.rs/osnovne-akademske-studije/brosure-za-upis>). Информације о упису на мастер академске студије доступне су на <https://upis.filfak.ni.ac.rs/master-akademske-studije/info> и на докторске академске студије <https://upis.filfak.ni.ac.rs/doktorske-akademske-studije/info>.

Када су у питању мастер академске студије Наставник предметне наставе основне информације о овом студијском програму могу се пронаћи на интернет страници Филозофског факултета: <https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/master/nastavnik-predmetne-nastave> а обавештавање о пријему и радоследу кандидата за упис могу се пронаћи на <https://upis.filfak.ni.ac.rs/master-akademske-studije/literatura/nastavnik-predmetne-nastave>.

Такође, информације од значаја о овом студијском програму и актуелностима кандидати могу пронаћи на страници Центра за образовање наставника <https://con.filfak.ni.ac.rs/> и на специјално креираној facebook страници <https://www.facebook.com/Мастер-предметне-наставе-Филозофски-факултет-Ниш-2297304850587888>. Благовремено и адекватно информисање заинтересованих кандидата за овај студијски програм и услове уписа на исти врши се и учесталом дистрибуцијом штампаних материјала информативног карактера усмерених ка школама широм Србије.

Конкурс за пријем студената на Мастер академске студије Наставник предметне наставе

организује се сагласно важећим прописима и јавном позиву Универзитета у Нишу и Филозофског факултета. Максималан број студената за који је акредитован овај програм је 50. Међутим, број студената који се уписује на овај студијски програм може се редуковати сагласно тренутним кадровским, техничким просторним капацитетима, и друштвеним потребама. Редослед кандидата за упис на МАСТС врши се сагласно одредбама *Правилника о мастер академским студијама Филозофског факултета*. Приликом распоређивања кандидата на ранг-листи у обзир се узима просечна оцена током студирања на основним академским студијама, као и дужина студија. У односу на то кандидати се могу уписати у статусу студента који се финансира из Буџета Републике или студента који сам финансира студије из сопствених прихода.

Равноправност и једнакост по сваком основу обезбеђена је и строго се поштује. У прилог томе говори и податак да сваке године наставу на Мастеру предметне наставе похађа један или више студената са интернационалних простора (Грчке, Норвешке...). Дакле било који вид дискриминације и по било ком основу (национална, социјална или расна припадност, боја коже, имовинско стање, пол, сексуална оријентација, етничка, језичка, верска, политичка мишљења, статус стечен рођењем, сензорни или моторички хендикеп) није дозвољена, што је обезбеђено одговарајућим актом Факултета (Статут).

Ради адекватног функционисања и реализације наставе, али и праћења напредовања студената Филозофски факултет упознаје студенте са обавезом праћења наставе. *Статутом Филозофског факултета* у Нишу прописано је обавезно присуство и активно учешће студената у свим видовима наставе. Истовремено, Управник Центра за образовање наставника, наставници и сарадници ангажовани на реализацији наставе на Мастер академским студијама Наставник предметне наставе на почетку семестра обавештавају студенте о начину извођења наставе, темпу којим ће се настава одржавати као и начинима извођења вежби. Такође, обавеза наставника је да студентима прецизира критеријуме, правила и процедуре оцењивања које иначе морају бити у складу са *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту*. Наведени правилник усаглашен је са Правилником о полагању испита и оцењивања на Универзитету у Нишу. Поред упознавања са критеријумима оцењивања наставници на овом студијском програму упознају студенте са методама које су дефинисане и осмишљене на такав начин да рационално процењују исходе учења. Између осталог, студентима су информације о методологији оцењивања доступне и на Интернет страници факултета на којој су смештени силабуси свих наставних предмета овог студијског програма а у којима је наведен и начин оцењивања на конкретним предметима. Иако на нивоу целе установе не постоје одређени поступци за континуално праћење и контролу објективности и принципијелности наставника у порцесу оцењивања, ипак студенти кроз редовне анонимне студентске евалуације могу изложити своје мишљење крајем сваког семестра у коме је наставни предмет слушан. Такође, сваки наставник за своје потребе и зарад унапређења наставе може спровести интерно анонимно анкетаирање студената које може бити на добровољној бази. С обзиром на то да се за похађање МАСТС-а пријављују наставници предметне наставе који и сами имају искуства у настави и процесу

оцењивања размена искустава између универзитетских наставника и наставника-студената вредан је ресурс од кога користи имају обе стране за унапређење квалитета свог рада.

Пракса Филозофског факултета у Нишу да континуирано и систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената веома је важна за Мастер академске студије. Наставник предметне наставе с обзиром на специфичности овог студијског програма и образовних потреба њихових полазника. Ови поступци спроводе се по предметима с обзиром на усклађеност метода оцењивања са циљевима предмета, садржајима предмета и дефинисаним исходима. Праћење ангажовања студената, способности примене знања, критичког приступа знању, самосталности у раду и др. такође су аспекти који се анализирају и процењују. Да би вредновање оцењивања достигло свој пун интензитет и екстензитет неопходно је се њиме обухвати садржај и елементи оцењивања (прегледом силабуса и периодичним студентским евалуацијама) али и показатељи пролазности на испитима, успешност студената и ефикасност студирања.

Између осталог, обавеза наставника и сарадника да се професионално и коректно односе у процесу оцењивања регулисана је *Кодексом професионалне етике* и *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту* чиме Филозофски факултет у Нишу утиче на обезбеђивање квалитета оцењивања. Оцењивање наставника и понашање током оцењивања предмет је студентских евалуација. Подаци који се добијају током оцењивања анализирају се и прате континуирано за сваког наставника понаособ. С обзиром на то да се систематично и методично спроводи праћење и проверање оцена студената по предметима и по годинама студија Комисија за унапређење квалитета обавештава Управника Центра за образовање наставника о евентуално уоченим неправилности у дистрибуцију оцена у дужем временском периоду, те предлаже прикладне мере. Комисија за унапређење квалитета унутар Центра за обезбеђење квалитета ове податке може добити од Службе за мастер и докторске студије захваљујући информационом систему факултета. Овај систем даје могућност увида и систематичног праћења оцена студената. Дакле, нелогична расподела оцена према наведеним критеријумима лако се може идентификовати. Од службе добијени подаци предмет су анализе Радне групе за обезбеђење квалитета наставе унутар Центра за унапређење квалитета Филозофског факултета. Такође, о овом питању значајни подаци могу се добити и темељном и пре свега критичком анализом резултата студентске евалуације. Уколико је пролазност студената на наставном предмету ниска предузимају се мере ради уједначавања критеријума или побољшања пролазности. Уколико се пак идентификује наставак одступања или непоштовање усвојених стандарда и мера које је предложила наведена радна група Центра за унапређење квалитета, или пак на основу појединачних приговора студената, укључују се Декан, продекан за наставу и Управник Центра за образовање наставника. Складно Статуту Филозофског факултета и горенаведеном Правилнику о оцењивању имплементирају се одговарајуће мере за побољшање оцењивања на поједним предметима или појединих наставника у целини, попут корекције програма предмета, литературе, услова полагања испита, односа наставник-студент, и друго. Предложене мере према потреби могу бити усвојене и на Наставно-научном већу Факултета.

Универзитет у Нишу Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

SWOT анализа:

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - процедурални захтеви у погледу пријема студената на МАСТ јасно су спецификовани и поштују се без изузетка +++ - за конкурсисање и упис на МАСТС обезбеђен је једнак третман свим лицима који испуњавају услове конкурса и равноправан однос +++ - обезбеђено је редовно ажурирање информација о студијском програму преко сајта Факултета, Центра за образовање наставника, различитих друштвених мрежа и огласних табли факултета +++ - процедуре и критеријуми оцењивања доступни су како у оквиру релевантних и јавно доступних правилника, тако и у оквиру силабуса појединачних предмета +++ - Центар за унапређење квалитета континуирано врши анализу метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима и годинама студија и предлаже корективне мере за превазилажење мањкавости +++ - резултати евалуација студената указују на висок ниво усклађености метода оцењивања са исходима студијског програма ++ - радна група за обезбеђење квалитета наставе Центра за унапређивање квалитета прати и анализира пролазност студената по предметима, програмима и годинама студија, као и објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - недовољно прецизан систем награђивања студената који постигну изванредне резултате током студирања ++ - недовољна укљученост квалитетних студената на МАСТС у различите научно-истраживачке активности ++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - унапређивање сарадње са институцијама (школама) ради бољег информисања наставника предметне наставе о постојању МАСТ програма и његовим позитивним странама ++ - унапређивање квалитета студентата могуће је систематичним уређивањем 	<ul style="list-style-type: none"> - недовољно укључивање студената МАСТС-а у промотивне активности Факултета може довести до редукције броја пријављених кандидата за упис на Филозофски факултет +++ - због смањеног броја буџетских места (посебно на овом програму) долази до

политике вредновања ваннаставних активности ++
- унапређивање квалитета мотивности студената могуће је и флексибилнијим захтевима према студентима који су углавном запослени ++
- интензивнијом сарадњом између Тима за промоцију Факултета са Студентским парламентом у промотивним активностима Факултета, омогућило би адекватно промивисање програма у школама те упознавање са квалитетом студија на МАСТС програму ++
- интензивирати промоцију МАСТС програма и приближити предности овог програма потенцијалним будућим студентима ++
- наставити анализирање пролазности и оцењивања, како би се тај критеријум задржао на одговарајућем нивоу ++

осипања студената и њиховог одласка на друге факултете ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

- (1) Обезбедити услове за повећање степена пролазности на предметима код којих је утврђена ова мањкавост кроз организовање допунских консултација и скраћених курсева;
- (2) Рационализовати и редуковати захтеве према студентима који су у радном односу;
- (3) Прецизније дефинисати поступак награђивања студента који су током студија постигли изузетне резултате.
- (4) Израдити стратегију укључивања квалитетних студената МАСТС-а у научно-истраживачке активности;

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9 – Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса -
Мастер академске студије Наставник предметне наставе

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Студентима Мастер академских студија предметне наставе доступни су у довољном броју и обиму уџбеници и друга пратећа литература неопходна за савлађивање садржаја предвишених наставним предметом. Настава из сваког предмета покривена је одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени.

Стандарди квалитета литературе, уџбеника, и библиотечких и информатичких ресурса на Факултету, као и мере и поступци за праћење и унапређивање њиховог квалитета дефинисани су *Правилником о уџбеницима Филозофског факултета, Правилником о уџбеницима Универзитета у Нишу* као и *Правилницима о издавачкој делатности Универзитета у Нишу и Филозофског факултета*. На основу ових аката а у складу са најновијим трендовима у релевантним научним областима врши се континуирана набавка савремене научне и стручне литературе која наставницима и сарадницима Мастер академских студија предметне наставе омогућава да прате најновија достигнућа из појединих области и константно осавремењују наставу.

Студентима овог студијског програма је сваког радног дана од 08 до 19:30h на располагању библиотека Филозофског факултета, опремљена потребним бројем библиотечких јединица за ту области и сродне науке, као и адекватном опремом за рад. Библиотечки фонд потребан за успешну реализацију програмских садржаја на МАС предметне наставе се систематично прати, оцењује и унапређује у складу са непосредним потребама и захтевима иновирања и осавремењавања. Тренутно, Библиотека Филозофског факултета у Нишу поседује фонд који својим обимом и квалитетом, сразмерно броју и структури корисника одговара потребама праћења и унапређења образовног, истраживачког и научног рада студената као и наставника, сарадника и истраживача. Фонд библиотеке Филозофског факултета чини 34 074 библиотечких јединица: књиге на српском језику (18.417) књиге на страним језицима (15.240) и књиге на језицима националних мањина (417). У фонду је укупно 6.537 уџбеника, 10352 монографија и 1636 часописа на српском језику. Иностране часописи су студентима доступни преко КОБСОН-а. За потребе научноистраживачког рада наставника и сарадника Факултета, библиотека обавља међубиблиотечку позајмицу из других библиотека са којима има развијену сарадњу.

Иако библиотека факултета испуњава стандарде квалитета у смислу библиотечког фонда, основни недостатак је лако уочљив и односи се на простор. Читаоница има само 40 места, што је није довољно у односу на број активних студената Филозофског факултета.

У обезбеђивању квалитета уџбеника и њиховом ефикасном коришћењу студентима

помаже компетентно особље библиотеке. Њихов број (6 библиотекарки и један књижничар) и ниво стручне спреме усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга. Библиотекарке имају лиценце потребне за рад у систему *COBISS* стечене похађањем одговарајућих курсева у Народној библиотеци Србије.

Студентима Мастер академских студија предметне наставе доступни су на коришћење информатички ресурси неопходни за савлађивање градива. Рачунарски центар Филозофског факултета опремљен је и организован тако да обезбеди квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже, која је део академске мреже Србије, као и целокупне електронске опреме која се користи у наставним, научним и стручним активностима Факултета. У наставне и научно-образовне сврхе, студентима и наставном особљу на располагању су три рачунарске учионице са укупно 70 (30+20+20) места, 24 мултимедијалне сале за едукацију са укупно 1.500 (од 10 до 200) места, две свечане сале и два амфитеатра. Филозофски факултет располаже и салом која поседује опрему за студије на даљину (110 места). За потребе наставе и научноистраживачког рада користи се 28 видео пројектора, као и десктоп и лаптоп рачунари, принтери и скенери.

Квалитет у домену информатичко-комуникационих ресурса и активности Рачунарски центар обезбеђује кроз: администрирање, ажурирање и дизајн Интернет презентације Факултета, администрирање локалне мреже, текуће одржавање софтверских и хардверских ресурса, праћење развоја информационих и комуникационих технологија, закона и стандарда, дефинисање поступка за припрему, контролу, одобравање и објављивање података на web страници Факултета, развој нових сервиса (администрирање испитних активности, развој и имплементација наставничких и студентских форума и друго), унапређење постојећих софтверских и хардверских решења, и вођење адекватне политике набавке нове рачунарске и комуникационе опреме, као и лиценцираних софтверских пакета за потребе наставе и научноистраживачког рада.

Важно је напоменути да су активности у обезбеђивању квалитета информатичких ресурса студијског програма МАС предметне наставе у значајној мери усмерене на популацију студента. Сви студенти имају отворене e-mail адресе на G Suite платформи и налоге за коришћење апликације „e-Индекс“ која има омогућава преглед уписаних семестара, положених испита, уплата за школарину, увид у распоред испита, распоред часова, пријаву испита и сл.

Такође, за реализацију студијског програма МАС предметне наставе велики значај има и чињеница да су студентима осим рачунара у рачунарским учионицама на располагању и услужни рачунари у ходницима факултета у приземљу и на другом спрату. На овим рачунарима је уз највиши ниво безбедоносних полиса омогућено и коришћење једног USB порта за флеш меморије.

Као слабост у погледу обезбеђивања квалитета информатичких ресурса на програму МАС предметне наставе може се нагласити мањак простора чија би једина намена била слободно и самостално коришћење ИКТ. Тренутно се рачунарске учионице

користе и за реализацију наставе на неким студијским програмима што ограничава расположивост њиховог коришћења.

SWOT анализа:

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему +++ - покривеност предмета уџбеницима и училима +++ - адекватна структура и обим библиотечког фонда +++ - постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа) +++ - адекватан број и стручна спрема запослених у библиотеци и другим релевантним службама +++ 	<ul style="list-style-type: none"> -недовољно простора у читаоници библиотеке, и магацинског простора за библиотечки фонд +++ - недовољно простора опремљеног информационо-комуникационом технологијом чија би сврха била искључиво услужна и коју би студенти могли да користе без временских ограничења према својим потребама +++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - могућност коришћења електронских информацијама преко KoBSON сервиса ++ - унапређивање просторних капацитета библиотеке и Рачунарског центра у просторијама Факултета које тренутно користи ПМФ а чије је иселјавање у току. 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољни просторни ресурси могу да утичу на квалитет студијског програма зато што се они често узимају као критеријум за планирање наставе а не само оптерећење студената ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

- (1) Континуирано унапређивати систем информационих технологија: набавити специфичне компјутерске програме и пратећу опрему за електронско учење.
- (2) Покренути иницијативу да град уступи расположив простор факултету који би служио у библиотечке сврхе (на пример, Учитељски дом)
- (3) Реализовати континуирану обуку запослених и студената у циљу ефикасног коришћења информатичких ресурса у наставне сврхе .

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Стандард 10 – Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса -
Мастер академске студије Наставник предметне наставе

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Филозофски факултет у Нишу, на коме се реализује програм Мастер академских студија предметне наставе има организациону структуру и систем управљања којима постиже и обезбеђује остваривост циљева и задатака високошколске установе. Целокупна унутрашња организација Факултета утемељена је на *Статуту Филозофског факултета*, *Закону о високом образовању*, *Статуту Универзитета у Нишу* и општим актима Факултета. Статутом Филозофског факултета у Нишу, као највишим правним актом установе, дефинисани су органи Факултета и њихове ингеренције: (1) Орган пословођења - Декан Факултета; (2) Стручни органи - већа Факултета (Наставно-научно веће, Изборно веће, Веће докторских студија, Веће департмана, Веће Центра за образовање наставника, Веће Центра за професионално усавршавање, Веће Центра за унапређење квалитета, Веће Центра за стране језике; (3) Студентски парламент; (4) Савет послодаваца.

Факултетом управља *Савет* факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/savet>) који броји укупно 27 чланова: 13 чланова из редова наставног особља (по један члан са сваког департмана), 2 члана представника ненаставног особља, 4 представника Студентског парламента Факултета и 8 представника оснивача.

Орган пословођења Филозофског факултета чини *Декан*. Поред декана, руководећи тим Филозофског факултета чине и 4 продекана који руководе одређеним пословима у домену: наставе, научноистраживачке делатности, финансија и међународне сарадње (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/rukovodstvo>).

Стручне органе факултета чине већа Факултета у којима је у складу са законским оквиром обезбеђено и учешће представника студента.

Изборно веће Факултета је стручно тело кога чине сви наставници Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/izbornovo-vece>) а *Наставно научно веће* броји укупно 85 чланова и то: руководећи органи (декан и продекани), председник већа докторских студија, дефинисани број представника департмана, представници Центра за стране језике и представници студената на предлог студентског Парламента.

Веће докторских студија (укупно 22 члана) је стручни орган Факултета чији састав чини по један или два представника Већа департмана који учествују у реализацији студијских програма докторских академских студија Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/vece-doktorskih-studija>).

Веће департмана чине сви наставници који су у радном односу на Факултету а распоређени су на департманима (<https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje>). Већем департмана руководи Управник департмана.

Веће Центра за стране језике чине наставници запослени на Факултету који реализују наставу страних језика на нематичним департманима (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-strane-jezike>).

Веће Центра за образовање наставника је стручни орган Филозофског факултета у чијој је ингеренцији студијски програм Мастер академских студија предметне наставе. Веће Центра за образовање наставника чине сви наставници који су у радном односу на Факултету а који учествују у реализацији овог програма. Мастер за образовање наставника предметне наставе развијен TEMPUS пројектом "*Master programme for subject teachers in Serbia*" (Програм мастер студија за наставнике предметне наставе). Основна сврха овог мастер програма је обезбеђивање образовања наставника предметне наставе у складу са *Законом о основама система образовања* (мастер ниво образовања и минимум 36 ЕСПБ педагошко-психолошко-методичког образовања) и *Правилником о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника и помоћних наставника у основним и средњим школама* (<https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/master/nastavnik-predmetne-nastave>). Радом Већа руководи Управник Центра. Веће Центра одлучује о свим питањима која се тичу припреме, организације и реализације програма за образовање наставника (<https://con.filfak.ni.ac.rs/>).

Веће Центра за српски као страни и нематерњи језик чине наставници који су у радном односу на Факултету и учествују у реализацији програма за едукацију у области српског као страног и нематерњег језика. (<https://centar.filfak.ni.ac.rs/>).

Веће Центра за професионално усавршавање и пружање услуга трећим лицима чине наставници који су у радном односу на Факултету и учествују у реализацији програма за образовање, стручно усавршавање, и доживотно образовање. <https://sites.google.com/site/nastavnickicentar/home>

Студентски парламент Факултета је орган чији представници студнети са свих департмана Филозофског факултета.

Савет послодаваца је тело формирано са циљем остваривања сарадње на развоју студијских програма Факултета, а сагласно потребама тржишта рада.

Организационе јединице за стручне послове заправо чини Секретаријат факултета у чијој се структури налазе: Служба за наставу и студентска питања, Служба за мастер и докторске студије, Служба за опште и правне послове, Финансијска служба и Техничка служба.

Обезбеђивање квалитета управљања и ненаставне подршке Филозофског факултета регулисно је *Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета*. Овим актом дефинисано је обезбеђивање квалитета у области управљања кроз планско, систематско и организовано праћење, супервизију и извештавање о раду запослених у факултетским службама, редовну евалуацију квалитета рада органа пословођења и служби, спровођење подстицајних и корективних мера, као и унапређивањем нивоа компетентности наставника, односно радних способности ненаставног особља.

SWOT анализа:

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - дефинисане надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа +++ - дефинисана организациона структура Факултета +++ - стално праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење +++ - дефинисани и јавно доступни услови за напредовање ненаставног особља +++ - доступност релеватних информација о раду стручних служби и органа управљања ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење ++ - перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља изостаје због недостатка адекватних програма стручног усавршавања високошколског наставног кадра +
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - организовање програма стручног усавршавања за ненаставно особље ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - индиферентност ненаставног особља за унапређивање квалитета рада ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

- (1) Континуирано анализирати резултате студентске евалуације у погледу квалитета рада појединих служби Факултета и предлагати евентуалне мере за унапређење рада ових служби;
- (2) Иницирати имплементацију предложених мера за унапређење рада служби Факултета;
- (2) Дефинисати прецизнији систем одговорности према раду и квалитетнији надзор над радом стручне службе.
- (3) Спровести континуирану едукацију запослених из области њиховог рада као основу за његово унапређивање и осавремњавање

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Стандард 11 – Квалитет простора и опреме - Мастер академске студије Наставник
предметне наставе

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Филозофски факултет у Нишу, смештен у Улици Ћирила и Методија 2 у Нишу, располаже површином простора од 7.240 м². Искористива површина структурирана је на просторне капацитете (амфитеатре, сале, рачунарске и специјализоване лабораторије и кабинете, Библиотеку, читаоницу и др.) и информациону технологију за квалитетно обављање наставне и научноистраживачке делатности.

Како се број студената из године у годину константно увећава и како се број новоакредитованих такође програма повећава, Филозофски факултет је за потребе реализације наставе потписао уговор о коришћењу простора са Универзитетом у Нишу и Електронским факултетом Универзитета у Нишу те је тако Факултет добио додатну квадратуру на укупном простору за потребе наставе и активности студената. За реализацију наставе користе се укупно 52 учионице и слушаонице (укупно 3881 места), два амфитеатра (397 места), две сале (сала 434 и сала 433 са укупно 105 места), компјутерска лабораторија (30 места) и лабораторија психологије (5 места). Укупан простор који Факултет користи за административне и друге потребе са наставничким кабинетима обухвата 1.332 м², односно 281 место. Целокупан просто има употребну дозволу за обављање научно-наставне делатности у сагласно томе задовољава све неопходне урбанистичке, архитектонско-техничке и хигијенске услове.

Установа располаже адекватном техничком опремом за савремено извођење наставе на свим студијским програмима укључујући и мастер академским студијама Наставник предметне наставе сагласно њиховим потребама. Снабдевеност адекватном информационом технологијом као и савременим мултимедијалним средствима попут интерактивне табле, лаптопова, компјутера, видео-бимова, графоскопа, фотокопир апарата, штампача и скенера, савремених мобилних система за виртуелну реалност (ВР наочаре, сензори и емитери...), те и савремена технологија за видео конференције и електронска групна путовања и друго довољан су доказ да Филозофски факултет константно ради обезбеђивању квалитетне опреме за квалитетну реализацију наставног процеса. Целокупна опрема безбедна је за коришћење, рад и реализацију наставе у складу са здравственим и сигуросним стандардима. Обезбеђена је и потпуна покривеност простора Филозофског факултета бежичним приступом интернету (WiFi). Опремљеност савременом техником која наставницима олакшава наставу огледа се и у томе што су у свим просторијама за извођење наставе инсталирани компјутери (лаптопови) и видео пројектори а сходно потребама одређених студијских програма неке учионице поседују и додатну опрему (двосмерно огледало, ТВ, ДВД, звучници, као и друга мултимедијална опрема). За извођење наставе и појединих специфичних предмета као и у научно-образовне сврхе наставници и студенти могу користити и потпуно опремљене рачунарске учионице које могу примити до 70

студената. О квалитету опреме говори и податак о доступности опреме за студије на даљину за 110 места једне сале, али и формирање 24 мултимедијалне сале за едукацију које су различитих величина са укупно 1500 расположивих места (од 10 до 200 места).

Захваљујући благовременим активностима и компетентности запослених у Рачунарском центру, наставницима и сарадницима Филозофског факултета, је од почетка ванредног стања доступан велики број апликација (Google Meet, Zoom, Google classroom...) којима се успешно, према постојећем распореду, реализује настава на даљину (покривеност близу 100%). Запослени у Рачунарском центру су у овим ситуацијама наставницима, сарадницима и студентима пружали адекватну стручну, техничку и професионалну подршку што се такође може сврстати у један од показатеља квалитета.

За оптималан рад различитих служби Филозофског факултета које пружају ненаставну подршку повесу наставе (студентска служба, служба за мастер и докторске студије, финансијска служба, техничке радионице, издавачки центар, служба за опште и правне послове...) постоје опремљене и функционалне просторије које су опремљене савременом хардверском и софтверском подршком. Преко одговарајућих служби конституирано се ради не само на одржавању, већ и на модернизацији и унапређивању радног простора и опреме (рестаурација и реконструкција просторија, набавка опреме за наставни и научни рада, климатизација простора, уређивање ентеријера...). У циљу осигурања несметаног функционисања електронске и друге опреме посебна пажња усмерена је ка осигурању њиховог редовног одржавања и сервисирања. Посебним тендерским набавкама и другим поступцима Факултет обезбеђује економичну и рационалну набавку опреме и материјала неопходну за несметано функционисање и рад.

Описани просторни капацитети и информатички ресурси Филозофског факултета на располагању су наставницима, сарадницима и студентима МАСТС-а. Начин, форме и распоред њиховог коришћења одређују се на почетку сваког семестра изразом распореда часова у којој осим студентске службе учествују Управник и секретар Центра за образовање наставника. Такође, благовременим планирањем наставних и ваннаставних активности а сходно специфичностима студијског програма и дефинисаним исходима могуће је коришћење просторних и информатичких ресурса изван утврђеног распореда часова.

SWOT анализа:

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - просторни капацитети којима Факултет у овом тренутку располаже усклађени су са укупним бројем студената ++ - савремена техничка и информатичка опрема Факултета у складу је са потребама реализације студијских програма и научноистраживачких пројеката +++ - техничко-технолошка опремљеност простора за наставу и научни рад, као и за рад ненаставних служби је одговарајућа	<ul style="list-style-type: none"> - велики број студената и новоакредитованих студијских програма Факултет је приморан да за реализацију наставе и наставно-научног процеса изнајмљује додатни простор. +++ - мањак простора у читавој Библиотеке и простора за складиштење вредног библиотечког фонда +++ - компјутерске учионице користе се и за наставу за коју није потребна рачунарска

+++	опрема, што умањује њихову доступност студентима за самостални рад: истраживања, пројекте, израду семинарских радова, и слично ++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - просторне капацитете Филозофског факултета могуће је увећати исељавањем лабораторија и кабинета Департмана за хемију +++ - активно радити на изградњи новог објекта или адекватној надоградњи постојећег +++ - покретање иницијатива за учење на даљину и електронско учења ++ - већа премљеност савременим информатичким ресурсима и опремом могућа је учешћем у међународним пројектима и пружањем образовних услуга трећим лицима ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - недостатак финансијских средстава може негативно утицати на планове о унапређењу квалитета простора и опремљености ++ - мањак финансија за мењање и осавремењивање информационо-комуникационе опреме која брзо застарева ++ - старост зграде носи са собом ризик од нереалне процене трговскова за њену адаптацију и за текуће и инвестиционо одржавање исте +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

Како се број кандидата заинтересованих да своје образовање стекну на Филозофском факултету у Нишу сваке године све више увећава то су захтеви за ширењем просторних капацитета установе све императивнији. Да би се они обезбедили потребно је:

- (1) ажурније радити на већ започетим активностима – надоградња постојећег амфитеатра, изградња новог, реконструкција делова зграде, посебно оних носећих, замена инсталација, итд.
- (2) активнији рад на софтверским решењима - набавка лиценци од Microsoft-а за преко 300 рачунара и лиценци за софтвере нужне за реализацију наставе и израду предипитних и испитних активности студената попут лиценце за SPSS, Amos, MaxQdata.

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објекта (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 13 – Улога студената у самовредновању и провери квалитета - Мастер
академске студије Наставник предметне наставе

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Опис

У институционалном систему обезбеђивања и унапређивања квалитета Филозофског факултета у Нишу, студенти имају значајну улогу. Ову улогу студенти оставарују кроз рад студентских организација, активно учешће представника студената у органима и телима Факултета, редовну евалуацију квалитета студијског програма који спроводи Центар за унапређење квалитета, активно узчешће у одлучивању о различитим актима Факултета који се односе на утврђивање стратегије обезбеђења квалитета. Сама *Стратегија обезбеђења квалитета* Филозофског факултета предвиђа партиципирајућу улогу Студентског Парламента као једног од субјеката обезбеђења и унапређења квалитета установе.

Студентске организације Филозофског факултета у Нишу (Студентски парламент и Савез студената Филозофског факултета) имају своје чланове у: Наставно-научном већу Филозофског факултета, Савету факултета, Комисији за унапређење квалитета Факултета, Дисциплинској комисији, Комитету за професионалну етику. Студенти су кроз сва ова тела укључени у целокупни поступак обезбеђивања квалитета, у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања.

Улога студената у самовредновању и провери квалитета Филозофског факултета у Нишу огледа се у процесу мотивисања и информисања о анонимности, важности, циљевима студентских електронских евалуација.

Студенти су у школској 2018/19. години учествовали у поступку вредновања квалитета наставног процеса по предметима изражавајући своје мишљење о: (1) квалитету наставе, (2) квалитету наставног материјала, (3) објективности оцењивања, (4) квалитету наставног особља – наставника и сарадника.

Сходно *Правилнику о раду Центра за унапређење квалитета*, радне групе врше детаљну анализу добијених података и резултате чине доступним студентском Парламенту на разматрање и достављају Управи факултета – продекану за наставу. Доступност и транспарентност резултата евалуације студената обезбеђује се њиховим постављањем на Интернет страници Факултета у одељку Центра за унапређење квалитета https://drive.google.com/drive/folders/1_bxgJLiKkIZEZYQXiaN642JEm8HUNpjO

О значајној улози студената у самовредновању и провери квалитета говори и податак да су резултати студентске евалуације укључени и у укупну оцену вредновања квалитета установе и студијских програма.

Студенти Филозофског факултета у Нишу активно су укључени у процесе

перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развијање метода оцењивања, као и у делу предлагања и одлучивања о конкретним предлозима, и корективним мерама унапређивања.

SWOT анализа:

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - учешће студената у телима за обезбеђење квалитета (Наставно-научног већа, Савета факултета, Центра за унапређење квалитета, Дисциплинске комисије, Комитета за професионалну етику) +++ - учешће студената у самовредновању установе +++ - учешће студената у самовредновању студијских програма, наставе +++ - примена <i>online</i> анкетирања +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - недовољна мотивисаност и незаинтересованост студената за масовније и квалитетније учешће у процесима обезбеђења квалитета ++ - низак ниво укључености студената виших нивоа студија у рад Комисије за обезбеђење квалитета ++ - честе измене представника студената у телима факултета ++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - интензивирање сарадње између Студентског парламента и Центра за унапређење квалитета Факултета +++ - проналажење начина за мотивисање студената за активније учешће у процесима и телима која се баве обезбеђењем квалитета +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - недовољна спремност студената да се ангажују у области управљања квалитета ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

- (1) Увести континуирану едукацију студената о значају управљања квалитетом;
- (2) Развијати свест и знања студената о потреби да својим активним учешћем доприносе побољшању система квалитета рад Факултета;
- (3) Учинити видљивијим и доступним информације о активностима Студентског парламента у области унапређења квалитета путем студентског портала, странице Студентског парламента или друштвених мрежа.

Показатељи и прилози за стандард 13

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14 – Систематско праћење и периодична провера квалитета - Мастер
академске студије Наставник предметне наставе

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Факултет континуирано спроводи различите активности које за циљ имају праћење квалитета и реализације студијских програма, као и примену мера које се могу предузети за њихово унапређивање. Добро развијена и адекватна инфраструктура коју је Факултет обезбедио омогућава да се подаци прикупљају редовно и системски прате и проверавају. Тиме се обезбеђује достизање жељених стандарда.

Оснивањем Центра за унапређење квалитета као главне организационе јединице развијеног система обезбеђења квалитета Филозофски факултет је на компетентан начин регулисао институционалне оквири за Систематско праћење и периодичну проверу квалитета. Центар се као стручно и саветодавно тело стара о унапређењу и обезбеђењу квалитета. Континуирано праћење, обезбеђење, унапређење, развој и периодичну проверу квалитета врши Комисија за унапређење квалитета. Комисија формира радне групе за : (1) анализу успешности и ефикасности студирања; (2) осигурање квалитета наставе и (3) праћење и унапређење квалитета научноистраживачког рада. Процесе систематског праћења и периодичне провере квалитета радне групе релизују кроз активности дефинисане планом радних група које усваја Центар за унапређивање квалитета. Центар за унапређивање квалитета може по потреби образовати и друге комисије, радне групе и одборе.

Као што се може видети Филозофски факултет обезбеђује адекватне услове и богату инфраструктуру за редовно и систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Правни оквир деловања у овој области одређује се *Законом о високом образовању, Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма и Статутом Филозофског факултета* и низом других Правилника Филозофског факултета у Нишу (*Правилник о раду Центра за унапређење квалитета, Правилник о обезбеђењу и унапређењу квалитета, Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, Правилник о спровођењу поступка самовредновања и оцењивања квалитета, Стратегија обезбеђивања квалитета* и др.)

У складу са *Стратегијом обезбеђивања квалитета* Центар за унапређивање квалитета периодично формулише и предлаже Савету Факултета Акционе планове: (1) трогодишњи *Акциони план самовредновања* и (2) годишњи *Акциони план*.

Филозофски факултет обезбеђује размену информација са другим високошколским установама које остварују добре резултате у едукацији студената и у истраживању кроз

Универзитет у Нишу Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

успостављање квалитетне међународне сарадње са многобројним високошколским установама Европског и светског образовног простора. Успостављена међународна сарадња одвија се у оквиру уговора о међународној сарадњи чији је потписник Универзитет у Нишу, као и на основу извесног броја, углавном билатералних уговора чији је носилац Филозофски факултет. Други вид размене информација са иностраним високошколским установама које имају позитивно искуство у овој области, Филозофски факултет остварује кроз програме мобилности наставника и студената. Мрежа ових установа је веома широка: Aristotle University Research Dissemination Centre, Thessaloniki; Faculté des lettres et des langues, Poitiers, France; Међународни универзитету за психоанализу у Берлин; Krasnoyarsk Astafiev State Pedagogical University, Rusija и многи други.

Филозофски факултет у Нишу поштује принцип јавности у оквиру систематског праћења и периодичне провере квалитета. Јавност и транспарентност резултата спроведене студентске евалуације и целокупног процеса рада у оквиру систематског праћења и периодичне провере квалитета обезбеђена је објављивањем Извештаја о самовредновању на Интернет страници Филозофског факултета у оквиру Центра за унапређење квалитета https://drive.google.com/drive/folders/1JZB_nXTjSyDn36D4fi6Lg28ofWnmQGD-

SWOT анализа :

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета +++ - постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета +++ - усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству +++ - периодичност процеса прикупљања података о квалитету +++ - јавност резултата процене квалитета +++	<ul style="list-style-type: none"> - редовне повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената +++ - одсуство квалитетних и благовремених повратних информација послодаваца о компетенцијама свршених студената ++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - израда систематичнијег акционог плана за наредни период ++ - унапређивање система за анкетирање применом аутоматизације прикупљања података ++	<ul style="list-style-type: none"> - функционисање Центра за унапређивање квалитета може да угрози непостојање административног радника који би се бавио искључиво пословима у области обезбеђивања квалитета +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

- (1) Наставити континуирано праћење функционисања система обезбеђења квалитета и вршити његово иновирање у области методе и техника прикупљања и обраде података.
- (2) Континуирано развијати свест о значају континуираног праћења и периодичне провере квалитета.
- (3) У евалуацији стечених компетенција дипломираних студената обухватити шири спектар послодаваца.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.